

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

„A magyar név megint szép lesz“

Kossuth Lajos! Van-e egyetlen uttalan falva a csonka országnak, amelynek népe ne emlegetné ma is megható áhitattal Kossuth nevét. Talán templomtorony sincs még sok kis zsellérfaluban, iskolát is elfelejtettek még építeni, de Kossuth emléke, Kossuth alakja mint eleven apostol, ott él, ott jár minden magyar falu utcáján ma is. Mélyen, kitörőhettelenül, ahogy egyetlen név sem rajta kívül az ezeresztesdős magyar történelemből.

Az egykoru feljegyzések megírják, hogy mikor a győzelmes márciusi szabadságeszmék visszaverésére fegyvert fogott a magyarság ellen a reakció, a magyar fajú nép seregestől tödült a nemzetőrség soraiba és szorgalmasan végezte a katonai gyakorlatokat. Különösen a jobbágysorból felszabadított parasztság vonult lelkesen Kossuth zászlói alá. Az ifju szégyennek tartotta volna otthon maradni. Az apák és anyák maguk küldték gyermekeiket, a nővérek maguk ösztönözték fivéreiket, hogy fegyvert ragadjanak.

Valóságos csodát teremtett azon a nyáron Kossuth hívó szava. Mindenki tudta, hogy mit jelent a népnek a márciusi eszmék győzelme, hiszen akkor mondták ki, hogy a közterheket az ország minden lakosa különbség nélkül, aránylagosan fogja viselni. Nemcsak a jobbágy huzza tovább egyedül az adóigát. Tudták, hogy Kossuth megszüntette az urbért és az azt pótló szolgálatokat, adózásokat. Örökre megszüntette a robotot, a dézsmát és elhatározták, hogy a földes urakat az állam fogja a jobbágy-szolgáltatások elmaradásáért kártalanítani. Megszűnt az uri törvényhatóság, a papi tizedről a papság minden kárpótlás nélkül önként lemondott. Ezt is örökre eltörölték. Kimondva, hogy az ily módon károsodó

alsópapságról majd az állam fog gondoskodni.

És elrendelték hogy a jobbágysorból szabaduló parasztság gazdasági megerősítése céljára egy országos földhitelintézetet állítanak fel. Kidolgozzák az új községi rendszert és a községeket a közlekedési utak hálózatával, ezek jókarba-állításával bekapcsolják a gazdasági forgalomba. E célra mindjárt 10 millió forintnyi hitelt nyújtottak a közmunka-miniszternek.

Kossuth népe tudta, hogy miért folyik a szabadságharc. Nem a király ellen fogott fegyvert, nem forradalmat akart, csak megvédeni kivivott szabadságát. És hiába bukott el a honvédsereg, hiába bujdosott el Kossuth Lajos: a nép attól fogva csak Kossuth nevére esküdött, mert ösztönösen tudta, hogy ez a nép egyetlen jelent a magyarság megmaradásának, gazdasági és politikai függetlenségének biztosításával.

Évtizedek múlva, mikor a

nemzet közjogi követeléseit a kiegyezéssel sikerült biztosítani, ott kellett volna folytatni a magyar nép, a magyar parasztság gazdasági megszervezését és megerősítését, ahol Kossuthék, Széchenyiék kezdték. De a 70-es és 80-as évek gazdasági liberalizmusa idején ugyan ki törődött volna a jobbágysorból felszabadított magyar parasztság védelmével.

Igy történt, hogy a magyar földművelő mindjobban elmaradt gazdasági versenyképességben, földje mindjobban eladósodott, miközben a kapitalizmus kiépítette a maga bevehetetlen tellegvárát Magyarországon is. Ha a világháború átmeneti konjunkturája közbe nem jön, már régebben összeomlott volna a magyar mezőgazdaság. Így elodázódott 20 évvel a válság. De a ráncszakadt válság legmélyebb pontján ma is áhitattal emlegeti a magyar nép Kossuth nevét, ma is várja a felszabadítót, aki vissza tudja adni a népnek magához való önbizalmát, aki hitet tud önteni belé, aki el tudja hitetni vele, hogy

„A magyar név megint szép lesz, méltó régi nagy híréhez.“

da negyedikes polgári iskolai tanuló. 8. Himnusz. Előadja a levente zenekar.

Az előljáróság kéri a lakosságot, hogy az ünnepségen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek, a háztulajdonosokat pedig ezuton is felhívja, hogy házaikat lobogózzák fel.

Tataroztatni kell a rozoga épületeket

A vármegyei építési szabályrendelet alapján a főszolgabíró elrendelte, hogy a lakosság tataroztassa azokat az épületeket, melyek a vakolat lazasága, vagy más szerkezeti hiba miatt veszélyeztetik a lakosság testi épségét.

A rendelet kiadásával egyidejűleg a főszolgabíró utasította Gyoma és Endrőd községek előljáróságát, hogy a rendelet végrehajtását ellenőrizzék és amennyiben akadna valaki, aki nem tesz eleget a rendelkezésnek, az ellen tegyenek kihágás miatt feljelentést.

A főszolgabírói rendelet végül arról intézkedik, hogy abban az esetben, ha a háztulajdonos a rendelet ellenére sem tataroztatná kifogás alá eső épületét, ezt a munkát a tulajdonos terhére a hatóságok fogják elvégeztetni. Amennyiben erre szükség volna, esetleg kilakoltatásokat is elrendeltet a főszolgabíró, hogy a kifogás alá eső épületek lakóinak testi épségét megóvják.

Gyoma közönsége nagy lelkesedéssel készül március 15 megünneplésére

Gyoma község közönsége az idén is nagy lelkesedéssel készül március 15 megünneplésére.

Dél előtt a telekezetek templomaiban istentisztelet lesznek, míg délután 3 órakor nemzeti ünnepet tartanak a hősök szobra előtt, illetve rossz idő esetén a községháza udvarán. Műsor a következő:

1. Magyar Hiszekegy. Énekli a Gyomai Dalárda. 2. Vicsay L.

Uj magyar március. Szavalja Kasza Imre negyedikes polgári iskolai tanuló. 3. Ünnepi beszédet mond: Göndös József polgári iskolai felügyelő-igazgató. 4. Talpra magyar. Énekli a Gyomai Dalárda. 5. Petőfi Sándor: Nemzeti dal. Szavalja Szalóki István negyedikes polgári iskolai tanuló. 6. Háromszinű zászló. Énekli a Gyomai Dalárda. 7. Bucsy I: Az új március. Szavalja Medveczky Mag-

Megjelent az új gyapjuértékesítési rendelet

A földművelésügyi miniszter 85,000-1937 számú új rendeletével szabályozta a gyapju árát. A rendelet szerint a gyapju átvételi árára nézve a világiaci átlagáron alapuló számítás i-

rányadó. A világpiacon átlagárak a békésmegyei A) minőségű 30-31 százalékos rendementű községi fésűgyapjura vonatkozó módszer szerint állapították meg. A rendelet intézkedik arról, hogy ezt a világpiacon miként kell átszámítani. Huszonnégy pengős ár esetében a belföldi alapár 1.80 pengő és 40 pennyig fokozatosan 2.56 pengőig emelkedik. Amennyiben a világpiacon ár 24 d. alá csökkenne, úgy a kormány részéről intézkedés történik újabb árszámítás iránt.

Az exportra kerülő gyapjumenyiségek értékesítéséről esetleg felmerülő veszteségek fedezésére a gazdák zsíros kilogrammnként 2 fillért fizetnek olyképpen, hogy az árlapban a gyapju árát 2 fillérel olcsóbban tüntetik fel. Ezenkívül a gyapjufeldolgozó vállalatok további 2 fillért tartoznak a Futura pénztárába befizetni.

Az előző 1936-os évi termésből visszamaradt készletek nem tartoznak a rendelet hatálya alá.

Mese — valóság?

A Kanadai Mezőgazdasági Intézet kísérleti kertjében olyan buzaajtát állítottak elő, amely félig meddig megfogja dönteni azt a híres közmondást, „aki mint vet, úgy arat”. A közönséges buzakalászt az „Agropyron” nevű fű porával

termékenyítették meg. Ebből olyan buza keletkezett, amelynek a következő tulajdonságai vannak:

a) csak egyszer kell elvetni, mint a főmagot s azután minden esztendőben kinő,

b) minden esztendőben éppen olyan buzaszemeket terem, mint az a

buza, melyet évente vetnek el.

Ezt az újfajta buzát csak egyszer kell elvetni s azután minden esztendőben learathatják, anélkül, hogy szántani és vetni kellene. Az újbuza szeme még nem tulságosan nagy és acélos. De takarmányozásra s másodrendű liszt őrlésére fel lehet használni.

(A Gabona és Termény-Ujság hiráda.)

ne kifogás alá. Más vidékeken buza- és rozsliszt keverékből készílenek ilyen kenyeret. Ugyanezt Gyomán is meg lehetne csinálni, annál is inkább, mert másutt ez a kenyértípus kitűnően bevált.

Zavarok a tojás súlyszerinti mérésénél

Az OMKE írja: Annakidején részletesen ismertettük azt a miniszteri rendeletet, amely előírta, hogy 10 darabon felüli tojásmenyiséget csak súlyszámra szabad árusítani. A rendeletnek a gyakorlatban való alkalmazása körül különböző zavarok mutatkoztak.

Egyfelől kétségtelen, hogy a súlyszerinti osztályozás munka és költségtöbbletet okoz, tehát megdrágítja az árut. Ezenfelül a mérlegelés közben további töréslehetőség áll fenn és a törések számának emelkedése további költségtöbbletet, illetve drágulást jelent.

Másfelől az a helyzet, hogy a rendelet fogalmazása nem elég precíz, mert csak azt mondja ki, hogy tíz darabon felüli tojásmenyiséget csak súlyszerint szabad árusítani. De nem mondja ki azt, hogy vásárolni sem szabad másként, csak súlyszerint.

A rendelet réseit kihasználva, a kofák súlyszerint adják

Dr. Sorbán Jenő főszolgabíró akciót indított a kenyérárak leszállítása érdekében

A hatóságok legutóbb azt tapasztalták, hogy a sütőiparosok a kenyérárakat túlzottan felemelték és ezzel a legszegényebb népréteg megélhetését nehezítették meg a legjobban. Mivel a kenyérdrágítást a buzaárak nem indokolják, dr. Sorbán Jenő főszolgabíró utasította Gyoma és Endrőd községek előljáróságát, hogy vizsgálják meg a kenyérárakat és annak eredményéhez képest az ipartestületek útján lépjenek össze-

kötetésbe a sütőiparosokkal és hassanak oda, hogy a kenyérárakat leszállítsák. Véleménye szerint a sütőiparosoknak is megfelelő volna, ha a 34 filléres fehér kenyeret 32 fillérért, a 30 filléres barna kenyeret pedig 28 fillérért árusítanák.

Ezzel egyidejűleg a főszolgabíró kívánatosnak tartaná egy olyan kenyértípus bevezetését, mely megfelelné a munkásság kereseti viszonyainak és élvezhetőség szempontjából sem es-

RIMES PANOPTIKUM

Irja: H. E.

Bár most vidám versre pengetem a lantom,
Szabadjára még sem eregetem hangom:
Halkan szólva is lesz hatása e szónak,
Hogy ime fölcsaptam: — jövődö-mondónak.
De mert e téren is dühöng most a verseny,
Kalendáriomba nem kerül e versem,
Noha proféciám nagyobb helyet nem kér,
Mint amennyi itt, e rovatomban eltér.
De itt joggal kéri, mert mi benne áll ma,
Az kedves községünk hön ápolta vágy-álma.
Szép is lesz e jóslat, amit most elzengek,
És amibe ezzel máris belekezek:

Mint Pallas Athene, ki Zeusz agyából
Pattant ki és öltött testet egy szikrából,
— amit ugyan tudom, nem hiszel már te se'
hiába mondja így a mythos-i mese, —
Ugy ölt mostan testet egy gondolat Gyomán
Amelynek — mint látjuk — áldás fakad nyomán.
Mert ettől lesz Gyoma módos is, meg rangos,
Minden ház udvara csirke-zajtól hangos,
Hisz' ha az Ég minket csak egy kicsit szerel
Ketreces csirkénkkel hódíttat majd teret... .

Az ötlet, melytől majd fürdünk vajban-tejben,
Ott fogant meg, ama gondolkodó fejben,
Mely Szerkesztőm nyakán ül a vállak között,
S fésű sem kell neki, ha — megtörülközött.

Kívül sima e fej, mely stüdiroz, számol,
Terveket kovácsol, s azok között rámol.
De mig kereskedik szénnel, fával, mésszel,
S vezeti a Hombárt még pediglen ésszel,
A szerkesztés mellett arra is volt gondja.
Hogy tegye könnyebbé, mi a népet nyomja?
A harcot a létért... S kisüté sebtében
A Gyomai Csirkét rácsos ketrecében.
Agitál mellette, oktatja a népet,
Tanórát ad néki, tanulságost, szépet,
S a nép örömmel jár, meg esőben, sárban,
Összegyűlni kedden este a Hombárban,
Ahol értekeznek. Komoly mind egy szálig,
S a sok értelmes szó mind haszonra válik.
Tücsköt-bogarat ott össze ők nem hordanak,
Egyengetvén utját a csirke-exportnak...

Melyek ma még aprók, csipkedik a lécet,
Azonban pünkösdre beveszik már Bécsét.
És ha Bécs is őket, — ezt komolyan mondom,
A jövőre többet nem lehet már gondom,
Mert amint híres lett kolbászáról Csaba,
Bárhogy fékezze ezt a fokhagyma szaga,
Vagy Gyula lett híres a jó szalonnáról,
Amit pesten még a patika is árul,
Papucsáról Szeged, lencséről Kóka,
S Tokaj, hogy ott terem a legjobb itóka,
Pipájáról Selmec, a szenéről Dorog,
S Dorozsma, mert ott meg a szélmalom forog,
Vagy amint híres lett, — mert hogy híres: biztos —
A gyűrűvel ékes Nikotex-Faintos

ugyan tovább a kereskedőknek, de továbbra is korlátlan mennyiségben darabszámra vásárolják a gazdától a tojást. Tehát a rendelet nem érte el a kívánt célt. A kereskedők hátrányosabb helyzetben vannak a kofákkal szemben.

Az érdekelt szakmabeli cégek most azt kérik az illetékes hatóságoktól, hogy vagy a kofák vásárlásaira is terjesszék ki a súlyrendszert, vagy a kereskedőket is oldják fel a tilalom alól.

Az okiratokon lerótt bélyegjegyek helyes felragasztása és megsemmisítése.

A megtartott bélyegszemlék során megállapítást nyert, hogy különösen a számlák, nyugták,

szerződések, stb. bélyegei nem lesznek szabályszerűen felragasztva, átírva, illetve megsemmisítve, ami áttal leletek lesznek felvéve és felemelt illeték lesz kiszabva. Fontos tudni azt, hogy az illetékszabályzat a bélyeg nem létezőnek tekintendő s felemelt illeték irandó elő az esetben is, ha a bélyeg fel van ragasztva, de a bélyeg csonka, vagy összeillesztett, vagy pedig nincsen szabályszerűen átírva. Szabály az, hogy a bélyegköteles okirat, vagy iromány, (számla, nyugta, szerződés, stb.) a szabályszerű bélyeggel előre ellátott papíron állíttassék ki s a bélyeg az okirat első lapjára oly módon ragasztassék fel, hogy az irat szövegének legalább egy sora — szükség esetén több sorával — a függőleges irányban felragasztott bélyegjegy alsó színes részén át-

A haj szebb lesz, a frizura jobban tart, ha megfelelően apoljuk.

ELIDA SHAMPOO

irassék. Szabálytalan az átírás, ha az első sor helyett a bélyegjegy az irat címével, cégbélyegzővel, kelettel s nem az első sorral, számláknál az első téttel lesz átírva. Kivétel csak a számláknál van, ahol meg van engedve, hogy a számlabélyeg a keletet is tartalmazó cégpecséttel oly módon felülbélyegezhető, hogy a pecsét a bélyegjegy alsó színes részén, részben pedig a számla papírosán keresztülütközik.

Alkalmatlan helyen van a piac és a vásártér

A javaslathoz többen hozzászóltak.

Pikó Béla hangoztatta, hogy a helypénzszedők jövődelme azért csekély, mert Gyoma község elhanyagolja a piacait és vásárait. Szerinte sem a piac, sem a vásár nincsen megfelelő helyen. A legutóbbi országos vásár is majdnem kudarcba fulladt, mert sem az árusok, sem a vevők nem tudtak bemenni a feneketlenül sáros vásártérre. Rendezni kell a piac és vásárkérdést. Szerinte sokkal alkalmasabb hely volna a piacok és a vásárok számára az ugynevezett Osváth-féle kert, melynek hasznélvezete a főjegyző illetményei közé tartozik, vagy a főszolgabíróssággal szemben elterülő kertészkert. Akár az egyik, akár a másik megoldást szívesen elfogadja és ebben az esetben nem lesz panaszuk a pénzbeszedőknek sem.

Pánczél Emil főjegyző Pikó Bélának válaszolva kijelentette, hogy a legutóbbi országos vásárt a község háza előtt akarták megtartani, de ezt nem engedte a főszolgabírósság. E tekintetben tehát az előljárósságot semmiféle felelősség nem terheli. Ami pedig az Osváth-féle telket illeti, szívesen lemond róla, ha ezzel tényleg meglehet oldani a piac és a vásár kedvezőbb elhelyezésének kérdését.

Beinschróth Márton tiltakozott az előljárósság elutasító javaslata ellen. A helypénzszedők mind szegény hadirokantak, akik rá vannak szorulva az utolsó fillérre is. Telje-

Viharos képviselőtestületi közgyűlés a községi építkezés körül

A rengeteg kifogás hatása alatt építési bizottságot alakított a képviselőtestület

Ujból villanyvilágítást és járdát kér a Bánomkert

Gyoma község képviselőtestülete március 8-án reggel 9 órakor közgyűlést tartott, amely mindvégig viharos jelenetek között folyt le. Különösen Pikó

Béla intézett rendkívül heves támadást a község általános építési politikája ellen, amelyről az utóbbi időben hivatalos helyen is kénytelenek voltak

megállapítani, hogy rendkívül sok kívánnivalót hagy maga után.

A közgyűlést reggel 9 órakor nyitotta meg Kovács Gábor bíró. Rövidesen ismertették a múlt ülés jegyzőkönyvét, majd a jóváhagyott képviselőtestületi határozatok bemutatása következett. Utána kimondották, hogy Halmagyon kutat furatnak és erre a célra újra pénzsegélyt kérnek a belügyminisztertől. Eddig a legnagyobb csendben tárgyalt a képviselőtestület. A tárgysorozat következő pontja már élénk vitát hozott.

A helypénzszedők díjazásuknak újból való megállapítását kérték. Beadványukban hivatkoztak arra, hogy amióta áttértek a százalékrendszerre, egyetlen esetben sem tudják elérni korábbi díjazásukat.

Az előljárósság javaslata az volt, hogy a helypénzszedők kérelmét el kell utasítani, mert a szabályrendelet nem engedi meg a díjazás felemelését. Ettől függetlenül Pánczél Emil főjegyző megígérte, hogy amennyiben az ideai költségvetési év megtakarítással végződik, a megtakarított összeg terhére esetleg pótolni fogja a helypénzszedők díjazását.

A Nikotex-Extra, Mirjam-, Princi-, Stambul, Miknek az árától a vevő ha bambul
Hiába a fogát jóra mégse' fente,
Hisz' ott van az olcsó Nikotex-Levente,
Miben ami árthat, annak nincs is nyoma, —
Ugy megy köztudatba — csirkével Gyoma.

És mire beválik majd e kis jóslatom,
Ott szerepel csirkénk minden jobb étlapon.
Készítik majd rántva, peccsenyének, töltve,
Habfehér szép husát költeménnyé költve,
Sütik roston, nyáron, adják paprikásnak,
S megvetni az ágát a hascsikarásnak,
Adják majd aszpikban, adják kaviárral,
Kiteremteltéztve sárgarépaszárral,
Készítik pürével, tálalják gombóccal,
Makaróni-szállal diszített vadszósszal
Adják majd — úgy lehet — osztrigás kagylóba,
Avagy ha úgy tetszik — parfómös lecsóba...
S a siker láttán a szakács ha gyul hévre,
Kereszteli szegényt ezer cifra névre.
Persze idegenre, főleg franciára,
Mert így, ha borsos is, indokolt az ára,
Mindegy! Csak szerencsénk legyen egy picirke,
Világmarika lesz még a GYOMAI CSIRKE,...

Hacsak — miután a híresek így járnak, —
Ki nem csempészik majd Hollywoodba — sz t á r n a k...

AZ UNGHVÁRY LÁSZLÓ FAISKOLA R-T. CEGLÉD

szállításait megkezdte.
Küldje be rendelését melőbb,
hogy elsőrendű gyümölcsfa, diszfa, díszcserje, fenyő, örökzöld, futósövény, bokorózsza, stb. készletből teljes megelégedésére kiszolgálhassa.

Képes nagy árjegyzék ingyen!

Budapesti iroda
IV., Veres Pálné u. 8. félemelet II.
Telefon 1-883-31.

sílsék a kívánságukat, mert abból, amit a mostani körülmények között keresnek, megélni nem tudnak.

Pánczél Emil: A szabályrendelet ellen határozni nem lehet. Kár a sok beszédért, mert minden szóval csak üres szalmát csépet a képviselőtestület.

Beinschróth Márton: Visszautasítom a főjegyző urnak azt a megjegyzését, mintha mi itt üres szalmát csépelénk. A szegény emberek kenyeréhez való ragaszkodás nem üres szalmacséplés.

A közgyűlés végül szótöbbséggel az előljárást javaslatát fogadta el.

A szegényházi ápoltak ellátására ajánlatot tett a Református Szeretet Szövetség

A Református Szeretet Szövetség ajánlatot tett a községnek, hogy a szegényházi ápoltak ellátását fejenként és naponként 50 fillérért elvállalja, csupán azt köti ki, hogy az ápoltakat teljesen felruházva vehessék át.

Több hozzászólás után a közgyűlés elvileg elfogadta az ajánlatot, a gyakorlati megvalósítást azonban az előljárást a biztassal a kikötéssel, hogy a szegényházi ápoltakat nem vihetik el Gyomárról, hanem itt kell, hogy ellássák őket.

A továbbiak során formailag módosították a fogyasztási adóra vonatkozó szabályrendeletet, majd kimondták, hogy kény-

szervágás esetén nem kell fogyasztási adót fizetni.

A vágóhídi állapotokra módfelett jellemző előterjesztés következett ezután. Csapó Balázs kénytelen volt egyik tehenét kényszervágásnak alávetni, mert a tehenek eltörött a lába. A kényszervágás után a tehen husa lépfenés lett. Az történt ugyanis, hogy a tehen husa valahogy egy lépfenés állat husa mellé került és befertőződött. Emiatt Csapó Balázs tehenét is elkobozták. Erről azonban Csapó nem tehetett és kártérítést kért a községtől, amit kénytelenek voltak megadni neki. A közgyűlés 100 pengőt szavazott meg a kárvallott embernek.

Ujabb vihar, amelynek lecsillapultával építési bizottságot alakított a képviselőtestület

A tárgysorozat következő pontjának tárgyalásánál újból felújultak a viharos jelenetek.

Pánczél Emil főjegyző bejelentette, hogy az alispán határozata értelmében fel kell oszlatni az ugynevezett község-szabályozási alapot és határozni kell az alap dotációjának felhasználása felől. Az előljárást nevében javasolta, hogy a feloszlatandó alaphoz készítessek el a község csatornaszabályozásának tervezete és rendeztessék a Hősök útjának csatorna kérdése.

A javaslathoz **Pikó Béla** szólt hozzá elsőnek. Megkérdezte, hogy a csatorna szabályozási tervezetet kivel akarják elkészíttetni.

Pánczél Emil: Ugrin István községi mérnökkel.

Pikó Béla: Ez ellen tiltakozom. A főszolgabíró ur éppen a napokban állapította meg Ugrin István községi mérnök urnak a Hősök emléktáján vég-

zett csatornázási munkájáról, hogy közveszélyes és akadályozza a forgalmat és amellet esztétikai kifogás alá is esik. De nem csak itt tévedett Ugrin mérnök ur, hanem tévedett másutt is. Épen ezért nem szabad rábízni a munkát, mert ha a Hősök emléktájának csatornázásánál nem értett hozzá, nem ért hozzá most sem.

A továbbiak során hangoztatta, hogy a multban jól prosperáló bizottságok működtek az előljárást mellett. Ezeket a bizottságokat most is meg kell alakítani, mert a polgárság csak így lehet nyugodt afelől, hogy adófilléreit tervszerű és jól megalapozott közmunkákba fektetik és az adózó polgár nem lesz kénytelen panaszra menni a főszolgabíróhoz.

Pánczél Emil: Nagyon csodálkozom, hogy **Pikó Béla** képviselőtestületi tag ur a Hősök emléktájának csatornázási-

ügyében a főszolgabíró urhoz ment panaszra, amikor az előljárást is mindenkor, kellőképpen elbírált az ilyen panaszokat.

Pikó Béla: Öszintén szólva a főjegyző urhoz nem szívesen jövök panaszsal, mert tartok attól, hogy a panaszt, mint jogosulatlant elutasítják. A főszolgabírósnál az ember azonnal meghallgatják és ami fontos, az ügyet rögtön kivizsgálják.

Pikó Béla után **Beinschróth Márton** szólt hozzá a javaslathoz. Hangoztatta, hogy a középítkezéseknél a község érdekei nem mindig voltak megvédve. Példákat sorolt fel álli-

tásának igazolására, majd javasolta, hogy a községi építkezéseknek helyes mederbe való terelése érdekében alakítson a képviselőtestület építési bizottságot.

A képviselőtestület a javaslatot elfogadta és a építési bizottságot megalakította. Tagjai sorába beválasztották **Bácsy Elek** igazgató főmérnököt, **Schulek Béla** főmérnököt, **Papp Zsigmondot**, **Pikó Bélát** és **Wagner Mártont**. Egyben utasították az előljárást, hogy a legközelebbi közgyűlésre dolgozzon ki pontos javaslatot a feloszlatandó község-szabályozási alap vagyonának felhasználásáról.

A község nem használja fel a közmunkákra előírányzott összegeket

A mult évi községi zárszámadások előterjesztése során **Beinschróth Márton** kifogásolta, hogy a község nem használja fel a közmunkákra előírányzott összegeket. Innen van az, hogy a község pénzkészlete gyarapszik, de ebben nincsen köszönet, mert csak a holt tőke gyülik, amiből a községnek semmi haszna nincsen. Ki kellene eszközölni, hogy ezeket az összegeket visszamenőleg felhasználhassa a község.

Pánczél Emil: Erről csak felsőbb hatósági engedéllyel lehet szó. Mi szívesen hozzájárulnánk a dologhoz, mert nem

a mi hibánk, hogy az előírányzott összegeket nem mindig lehetett felhasználni.

A közgyűlés **Pánczél Emil** főjegyző felvilágosítását tudomásus véve, a zárszámadásokat elfogadta.

A közgyűlés ezután megállapította az iskolás gyermekek orvosi vizsgálatának díját, majd **Beinschróth Márton** felszólalása után kimondotta, hogy a Bánomkerti villanyvilágítással és járdával való ellátása érdekében utasítja az előljárást a szükséges lépések megtételére.

A közgyűlés délután 2 órakor ért véget.

Megalakul a Békésvármegyei Gazdaiifjak Egyesületének gyomai és endrődi csoportja

Nehogy ezzel az egyesülettel kapcsolatban valakinek eszébe jusson azt hinni, hogy az egyesületi tultengésünkben ismét szaporodik eggyel a papiroson lévő egyesületek száma. A Gazdaiifjak Egyesületének nagyon is megvan a létjogosultsága. Nincs még egy foglalkozási ág, ahol tanulásban annyit lehetne pótolni, mint a gazdálkodás. És erre a sok tanulásra a „gazdaiifjak” hivatottak, míg ezeket az ifjakat összehozni az ifjak egyesülete a legalkalmasabb.

A Békésvármegyei Gazdaiifjak Egyesülete már az eddigi működésével is bebizonyította,

hogy nélkülözhetetlenül fontos hivatása van. Emlékezzünk csak a tavalyi dunántúli tanulmányutra. És ha az ilyen tanulmányi kirándulások mellé sorozzuk még az egyesület segítségével megtartható tanfolyamokat, minden reményünk meglehet, hogy az előbb említett sok tanulási pótlást ifjainknál mihamarabb elérjük.

A megalakulásra dr. Darók József, a békésvármegyei gazdasági egyesület titkára vezetésével az orosházi csoport kiküldöttei jönnek el. A járásunk részéről dr. Sorbán Jenő fő-

Stefánia Buzavirág teája 1937. április 3-án az Uri Kaszinóban.

szolgabíró készítette elő a megalakulást.

A gyomai megalakulás e hó 14-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor lesz a községháza disztermében, az endródi megalakulás aznap délután fél 3 órakor szintén a községháza disztermében történik.

Minden gazdaifju ott legyen!

A talaj simítózása

Az Országos Mezőgazdasági Kamara talajtani és trágyázási osztálya közli:

Kitavasodás után, mihelyt a talaj kellően felszikkadt s így arra a gyuródás veszélye nélkül rámehetünk, az első munkánk az őszi szántások egyengetése, elsimitása legyen. Az ősszel megszántott földek ugyanis nyílt bakháttal és sokszor nagy rögökkel mennek a télbe. A téli fagy és csapadék a bakhátakat némileg egyengeti ugyan, de azért a talaj felülete mégis egyenetlen, hullámos marad, mert, ha a rögök a tél folyamán széjjel esnek, — a rög helyén kis kupacok maradnak. Ezeket a talajegyenlítőseket kell elsimitóznunk, amely munka kora tavasszal gyorsan és kitűnően végezhető. Ha azonban nem sietünk az egyengetéssel, a talaj felülete csakhamar kiszárad (különösen a bakhátak peremén) és sokszor meg is kérgeedik, amikor is az egyengetővel célt már nem érünk és a későbbi fogasolással vagy egyéb talajmunkákkal már sem a kívánatos egyenetlen talajfelszín, sem az a kitűnő talajszerkezet nem vagy csak lényegesen nagyobb munka árán lesz biztosítható, melyet idejében végzett simítózással könnyen biztosíthatnánk.

A talaj elsimitózáására számos „talajegyengető”, „talajcsuszátató” van forgalomban. Ha ilyenünk van, elsősorban ezt használjuk, de éppen úgy megfelel e célra a hátára fektetett borona, vagy akár egy szekéroldal is.

Az ősszel megszántott és a tél végén, kora tavasszal elsimitózt talajba a tavasszal korán vetendő növényeket rendszerint minden egyéb előkészítés nélkül vethetjük. Néha azonban szükség lesz a simítózáson kívül a vetés előtti fogasolásra. Nagyon összefolyó, kö-

töttebb talajon pedig, ha célt nem érünk extirpotárral vagy gruberrel nyújtjuk meg a talajt. Az őszi szántások után még külön tavaszi szántásra, bár-

mennyire összetömődött is a talaj, ezeknél a kora tavasszal vetendő növényeknél jóformán sohasem lesz szükség (V-n).

Agyonlőtte magát Szilágyi György fűszerkereskedő

Március 8-án délután 5 órakor revolver dörrenés rázta fel a gróf Tisza István út alsó részének csendjét. A dörrenés Szilágyi György fűszerkereskedő lakásából hallatszott. A hozzátartozók berohantak a szobába, ahol véresen, eszméletlen állapotban találták Szilágyi Györgyöt. Mellette még ott füstölgött a revolver. A szerencsétlen ember agyonlőtte magát és mire a hatósági orvos kiérkezett, meghalt.

Az öngyilkosság ügyében a

csendőrség a nyomozást megindította. Az eddigi adatok szerint Szilágyi György, aki mindössze 37 éves volt, anyagi okok miatt dobta el magát az életet. A Tisza-malommal szemben fűszerkereskedése volt, amely sehogyan sem prosperált. Adósságokba keveredett, melyeket nem tudott kifizetni. Már egzisztenciájában érezte megtámadva magát és ez anyyira elkészerítette, hogy revolverrel pontot tett az élete után.

A tenyészállatok 10-15 százalékkal olcsóbbodtak a gyomai állatvásáron

Március 5-én, 6-án és 7-én nagy érdeklődés mellett tartották meg a tavaszi gyomai vásárt, melyből az első két nap az állatvásárra esett. A felhajtás meglehetősen nagy volt, de a kereslet már alatta maradt a szokásos átlagnak. Az árak csökkenő tendenciát mutattak, különösen a tenyészállatok ára esett vissza mintegy 10-15 százalékkal.

Felhajtottak összesen 1059 drb. szarvasmarhát, 988 drb. lovat, 48 drb. juhot és 1218 drb. sertést és malacot.

Eladtak összesen 324 drb. szarvasmarhát, 294 drb. lovat,

4 drb. juhot és 764 drb. sertést és malacot.

Az árak a következőképp alakultak: hizott marha 0.70-0.75 pengő, gyenge borju 1.-1.05 pengő volt kg.-ként, tehén 450-650 pengő volt drb.-ként, anyajuh 60 pengő volt páronként, süldő sertés 50-60 pengő volt drb.-ként és 1.— pengő kg.-ként, malac 30-32 pengő volt páronként.

A kirakodóvásár valósággal belefulladt a sárba. Igen sok árus és még több vevő visszafordult, amikor meglátta az elázott vásárteret. Így aztán forgalom is alig volt.

Agyonlőtte a villám Szulyó István endródi kubikost

Lapunk más helyén részletesen beszámolunk a szerdai viharról, amely Endrődön halálos áldozatot is követelt. Szulyó István 65 éves kubikos az áldozat, aki csákánnyal a vállán haladt a határban, amikor a vihar kitört. Röviddel ezután villám csapott a szerszámba és a szerencsétlen ember azonnal meghalt. Temetését pénteken tartották meg nagy részvét mellett.

KÖZMŰVELŐDÉS

Március 10-én este alig tért el a hallgatóság a Kisréti Olvasókörben. Az idény utolsó előadása volt ez s az érdeklődők megtudták, hogy filmelőadás is lesz. Göndös József polg. isk. igazgató megnyitóját után Fehér István tanár tartott tartalmas és lelkes hazafias előadást a magyarság XVI és XVII. századáról. Nem a megszokott történelmi eseményeket sorolta fel, hanem a kor mindennapi emberének életét festette le érdekesen. A mai ember alig ismeri fel ebben a beállításban őseit, azok szokásait, foglalkozásait, készítményeit, kultúráját. Végezetül összehasonlítást tett a mai magyar élettel s hazafias összefogásra hívta fel a hallgatóságot.

Ezután Göndös igazgató emelte ki az előadás tanulságait s a jelenben élő magyarság szenvedéseinek okaira mutatott rá s utalt a módozatokra, amellyel megszerezhetjük a magyar jövő boldogságát. Utána két tanulságos filmben gyönyörködött a közönség. Hazánk egyik legforgalmasabb, legjelentősebb alföldi városát Szolnokot szemlélték meg, majd Németország nagy kikötővárosának Hamburgnak tengeri életét és haláztatát ismerték meg.

Legközelebbi és egyben ünnepélyes záróelőadás szombaton este a 48-as Olvasókörben lesz megtartva.

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a Balogh gyógyszer-tár tart szolgálatot.

Uradalmi vetőmagárpa és tavaszbükköny

a H o m b á r n á l

kapható.

A „HOMBÁR“ szövetkezet a gazdaifjuságért

Az alábbiakban minden kommentár nélkül leközlünk két levelet, melyek önmagukról beszélnek. A két levél a következő:

Nagyságos

vitéz PAJOR GYULA
igazgató urnak

Helyben

Igen tisztelt Igazgató Ur!

Szövetkezetünk igazgatósága a hó 3-i gyűlésén elhatározta, hogy anyagi tehetségéhez mérten 20 pengőt ad két helybeli gazdaifjunak, aki vállalkozik a most megtartandó mezőgazdasági kiállítás megtekintésére. Elsősorban az olyan ifjakra gondolt az igazgatóságunk, akik az Ön vezetése alatt megtartott tanfolyamokon is részt vettek.

Sajnáljuk, hogy csak ilyen kis összeggel tudjuk szolgálni gazdáink tanulási lehetőségét, azonban szükségesnek tartottuk, hogyha ilyen kis összeggel is, de bizonyosságát adjuk annak, hogy szövetkezetünk kulturális téren is szolgálni kívánja községünk gazdálarsadalmát.

Reméljük, jövőre már jelentősebb összeggel tudjuk kimutatni ebbeli készségünket.

Lekötelezne Igazgató ur benünket, ha kijelölne két érdemes ifjút és azokat utasítaná, hogy a szövetkezetünk ügyvezetőjénél jelentkezzenek.

Megköszönjük Igazgató Ur fáradozását és vagyunk teljes tisztelettel:

A Hombár Szövetkezet igazgatósága nevében: Wagner Márton.

A „Hombár“ szövetkezet
nagytekintetű Vezetősége.

Gyoma.

A f. év március hó 5-én kelt becses értesítésöket úgy a magam, mint volt hallgatóink nevében hálás köszönettel vettem. Az abban megnyilvánuló áldozatkészség nem mindennapi. Annál jobban örülök annak, mert a gazdák szövetkezete a gazdák iskoláján keresztül jutalmaz. Nehéz helyzet előtt álllok azonban akkor, amidőn a 18 végzett hallgatónk közül kellene kettőt kiválasztanom, akik a legérdemesebbek a „Hombár“ jutalmára, mert hiszen mindnyáján megérdemelnék azt. Azért hat hallgatónk nevét vagyok bátor a nagyrabecsült Vezetőség elé terjeszteni, akik közül méltóztassanak az Önök által is legérdemesebbnek oda-

ítélni a jutalmat. A szerencsés két hallgató nevét kérem velem közölni, hogy küldhessem azokat az ügyvezető Igazgató urhoz a további rendelkezések átvétele végett. Jó magam is szeretnék — mint minden évben — felmenni a kiállításra, s nem tartaná-e helyesnek a nagytekintetű Igazgatóság, hogy akik hajlandók vagyunk felutazni, egyszerre mennénk. Csoportban ugyanis Pesten minden látnivaló kevesebbe kerül, s az elszállásolás is könnyebb lenne. S ha így egy csoportot tudnánk összehozni, szállásról előre gondoskodnánk.

Az általam kijelölt hat hallgató neve a következő: Joó Gábor, ifj. Vargha Gábor, VII.,

127., ifj. Veress Sándor, Szabolcska u. 23., Szmola Imre, VII., 324., Balázs Imre, VII., 338., B. Molnár István, VII., 30 sz. Figyelembe vettem, kik mulasztottak legkevesebbet, kik vállaltak állandó számadást vezetni, nem voltak még Pesten (B. Molnár István már volt, azért került utolsónak a névsorba.), távol levő tanyából jártak be esténként, vizsgán is jelen volt, s többé-kevésbé reá is van utalva.

Hálás köszönetem ismételt kifejezése mellett maradok;

Gyoma, 1937. március 7-én.

kiváló tisztelettel:

vitéz Pajor Gyula
gazd. isk. ig.

Minden 1 milliméteres eső félmillió köbméter vizzel növeli az Ivánfe- néki Társulat területén felfakadt vadvizeket

A hetek óta tartó esőzések az egész határban felfakasztották a vadvizeket, melyek már eddig is tekintélyes területeket öntöttek el. A laposabb fekvésű helyeken 10—25 centiméteres magasságban áll a víz és nagy gondot okoz a gazdáknak, akik türelmetlenül várják az idő jobbrafordulását, hogy a tavaszi munkákat megkezdhesék. Sajnos, egyelőre erről szó sem lehet.

Schulek Béla, az Ivánfenéki Társulat főmérnöke szerint a földek annyira át vannak ázva, hogy minden csepp eső a föld felszínén marad és hatalmas kiterjedésű tavakat alkot. Ha csak 1 milliméteres eső esik, már ez is annyit jelent, hogy a társulat területén (Gyoma, Dévaványa, Körösladány, Csudaballa és Mezőtur határában)

Előadás a központi református iskolában. Kaptuk és közöljük az alábbi sorokat: Szives szeretettel hozzuk községünk lakosságának tudomására, hogy a gyomai református egyháznak vendége lesz f. évi, március hó 14. én, vasárnap. Mogán Ákos református lelkész érkezik körünkbe s március 14. én, vasárnap délelőtt 11 órakor, — tehát a községi publikáció után, — a központi református iskola nagy termében „Evangélium és gazdasági kérdés“ címen nagy előadást tart.

félmillió köbméter vizzel növekszik a vadvizek mennyisége. Kedden, amikor 6 milliméteres csapadékot mértek, kerek 3 millió köbméter vizzel duzzadt meg az elárasztott területek árja. A bajt csak fokozza, hogy a Körös vízállása is magas es így a vizek szabad lefolyása elé akadály gördül, a társulat kénytelen állandóan szivattyuztatni. Ennek ellenére egyetlen tiltót sem kellett bezárni és remélhető, hogy erre nem is kerül sor. Ha az időjárás valamit is megjavul és az esős napokat száraz, szeles napok váltják fel, a szivattyutelepek hamar megbirkóznak a vadvizekkel és nem lesz semmi baj. Ellenkező esetben könnyen kritikus idők következhetnek el a környékbeli mezőgazdaságra.

Ez a kérdés kell, hogy mindenkit közelről érdekeljen s fontos, hogy községünk lakossága felekezeti és társadalmi egyetértéssel megjelenjen s meghallgassa a kiváló szónokot. Belépti díj nincs. A hivatalokat, Egyesületeket, Kaszinókat, Testületeket, azok igen tisztelt vezetőségét, választmányát, tagjait s községünk egész lakosságát tisztelettel és szeretettel hívja és várja ezen nagyon fontos előadásra a

Ref. Egyház Vezetősége.

HIREK

Óvakodjunk a faiskolai ügynököktől, mert rendesen harmadrendű, beteg, nem fajta-azonos gyümölcsfát szállítanak. Forduljunk bizalommal Ungváry József faiskolájához, Ceglédre. Árjegyzéket ingyen küld.

Bartók Béla nagyjelentőségű tanulmányt írt a Tükör most megjelent márciusi számában. „Népdalgyűjtés és nacionalizmus“ címmel. Tanulmányában a folklóre legidősebb kérdéseire mutat rá s a magyar tudományos élet egyik legérdekesebb témáját dolgozza fel. A kitűnő folyóirat munkatársainak nagyszerű gárdája: Bierbauer Virgil, Gogolak Lajos, Joó Tibor, Kopp Jenő, Molnár Kata, vitéz Nagy Iván, Németh Antal, Török Sophie és mellettük irodalmunk és tudományos életünk még számos kiváló képviselője biztosítja a márciusi szám magas irodalmi és szellemi színvonalát s gondoskodik az olvasó szórakoztatásáról és tájékoztatásáról. Természetesen ez a szám is tele van szebbnél szebb képekkel. Bőséges rovatok számolnak be az irodalom, művészet, színház, zene, film és rádió aktuális eseményeiről. Ez a szám is mindenképpen indokolja azt, hogy a Tükör a művelt olvasóközönség körében egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend.

A Gyomai Ujság előfizetői kiadóhivatalunkban különleges feltételekkel rendelhetik meg lapunkkal együtt a Franklin-Társulatnak ezt a nagyszabású folyóiratát. Kiadóhivatalunk az együttes előfizetésről készségesen nyújt felvilágosítást. A TÜKÖR egyre nagyobb tért hódít községünkben, előfizetését minden olvasónknak legjobb meggyőződéssel ajánljuk.

A Mezőgazdaság február 15-iki száma a szójabab termelése körül keletkezett nagy vitából kifolyólag — a szójatermelés híveit és ellenfeleit szólaltatja meg. Majd a tejtermelés emelését elősegítő takarmányozási recepteket ismerteti és a hortobágyi gulyás életéről reprodukált művészi képekkel tarkítja a lapot. Számtalan hasznos apró cikk és illusztráció teszi a lapot élvezetessé. A dúsan illusztrált szaklapból a MEZŐGAZDASÁG kiadóhivatala, Budapest, Földmívelésügyi Minisztérium, díjtalanul küld e lapra való hivatkozással, egy alkalommal mutatványszámot.

A nagyvilág hírei

A MEFHOSz betársult a parádi üveggyárba. A keresztény magyar ifjúság gazdasági törekvései lassan figyelemre méltó eredményekre vezetnek. Értesülésünk szerint a MEFHOSz a kormánykörök támogatásával betársult a parádi üveggyárba. Ez volt az első nagyobb eset, amikor az ifjúságnak nem csak tanácsot, hanem lehetőséget is adtak céljaik elérésére. Ma már remélhetjük, hogy az új generáció teljesíteni fogja azokat a feladatokat, melyek a magyar gazdasági életben reá várnak.

Házassági kölcsön Németországban. A német kormány 600 márka kölcsönrel segíti a rászoruló házasságokat. Eddig 420 millió márkát folyósítottak 700,000 házasságnak. A statisztika kimutatja, hogy e kölcsönökkel támogatott házasságokban január végéig félmillió gyermek született.

Hol biztosítsunk? Az egyik előkelő közgazdasági hetilapunk megállapítja, hogy a biztosító társaságok között még intakt magyar a Gazdák Biztosító Szövetkezete és a körülötte elhelyezkedő és teljesen reorganizált Első Keresztény Biztosító és a Budapesti Viszontbiztosító. Ehhez a csoporthoz még egy egész sereg nagyértékű összeköttetés csatlakozik és pedig az Országos Segélypénztár, a Vasutasok Családbiztosító Intézete, a Gondviselés Egyesület, azonkívül még néhány kisebb, de jófundáló szövetkezés.

Miért sujtja a magyar gazdát annyira az aszály?

Nemcsak Hazánkat keresi fel az aszályos idajárás. Európában, de a többi világrész nagy részében ugyancsak gyakori a még nagyobb és hosszabb tartó szárazság. Mégis azt látjuk, hogy a földművelő lakosság mindenütt megtalálja a megélhetési lehetőséget. Hazánkban azonban a májusi esőtől és annak eloszlásától függ a gazda jóléte; ha a május és június száraz, jó termésre ritkán számíthatunk.

Ennek oka az, hogy földművelésünk tanulságosan egyoldalúan a kalászosokra helyezi a súlyt. A kalászosok gyökérzete viszont bojtos, nem hatol a mélybe és ezért szárazságban, a mélységben rendelkezésre álló talajvizet nem éri el. Nagyobb súlyt kell helyoznunk mélyebben gyökerező növények termesztésére, akkor szárazabb

Az elmúlt hetekben az egész országban fantasztikusabbnál fantasztikusabb hírek terjedtek el arról, mintha a Dunántulon, de az ország más vidékein is jobboldali pucis volna előkészületben. Ezeknek a híreszteléseknek Darányi Kálmán miniszterelnök a Ház szerdai ülésén kategorikusan véget vetett. Kijelentette, hogy minden ilyen híresztelés csak kitalálás és amennyiben azonban a jövőben ilyesmi tényleg előfordulna a kormány kíméletlenül szembe fog szállni a rendezárokkal. Ezzel egyidejűleg Lázár Andor igazságügyminiszter utasította az ügyészségeket, hogy a rémhírterjesztőkkel szemben soron kívül, a legnagyobb eréllyel járjanak el. — Balmazújvárosban tartott beszámoló beszéde közben hirtelen rosszul lett és másnap a debreceni klinikán meghalt Maday Gyula

időjárás esetében is a gazda termésének csak egy része szenved, a kockázat megoszlik. Mélyen gyökerező lakarmánynövények és kapások, mélyen gyökerező növényzetből álló rétek és legelők telepítése meghozhatja a kívánt egyensúlyt. Ezek a mélyen gyökerező növények azonban mind igényesek, jövedelmező termést csak akkor hoznak, ha a növényi táplálóanyagokkal bőven elvannak látva. Száraz esztendőben a kevés vízhez viszonyítva, esetleg elég táplálék áll rendelkezésre, nedvesebb esztendőben — mint az idej — bő csapadék és magas talajvíz mellett, a növények több táplálékot is fel tudnának venni, ha volna a talajban.

Mütrágyák szakszerű adagolásával e hiányt könnyen pótolhatjuk és elérhajtjuk azt, hogy tavaszi növényeink a dus csapadékot alaposan kihasználják. Ha pedig réteinkre, legelőinkre gondolunk, kérdezzük: emlékszik-e sorok olvasója, trágyázták-e valaha a rendelkezésre álló rétet, legelőt? Kívánhatjuk-e a mezősegtől, hogy trágyázás nélkül bő széna és fűtermést hozzon? Ha tehát azt akarjuk, hogy szárazabb évben se szenvedjen állatállományunk takarmányhiány következtében, úgy réteink és legelőink, valamint szálas takarmánynövényeink mütrágyázásával is kell foglalkoznunk, ezidén annál inkább, hogy a bő csapadék nyújtotta lehetőségeket kihasználjuk.

Ne felejtjük el, hogy a tengerit is lehet trágyázni.

országgyűlési képviselő. — Letartóztatták a pécsi éhségstrájk vezetőit. — Madrid körül három nap óta tart a döntő ütközet. A nemzeti csapatok fel-tartóztatlanul előre nyomul-nah és már csak órák kérdése, hogy a voros fővárost teljesen bekerítik. — Budapesten a Turul-várban leleplezték Gömbös Gyula, néhai miniszterelnök szobrát. — Miskolc környékén tovább tart a Sajó áradása, mely kritikus helyzet elé állította az egész Sajó-völgy lakosságát. Eddig 20.000 hold földet öntött el a Sajó, mely több községbe is benyomult és elsöpört sok vályogházat. Szolnoknál a Tisza is tovább árad és csütörtökön kilépett a medréről. — A NEP csütörtök esti országos értekezletén Darányi Kálmán miniszterelnök bejelentette, hogy négyszázezer családot juttat földhöz a kormány.

2050 pengős bika. A legtöbb debreceni bikavásáron egy bika 2050 pengőért kelt el. A nagyváradi püspöki uradalom vette meg.

Tavaszi könyvujdonságokról, magyar írók és tudósok, valamint hírneves külföldi írók könyveinek magyar fordításáról nyújt értékes tájékoztatást a Franklin-Társulat Magyar Irodalmi Intézet tavaszi újdonságainak most megjelent jegyzéke, amelyet lapunkra való hivatkozással díjmentesen szolgáltat ki a helybeli könyvkereskedelem minden előfizetőnek és olvasónak.

Ki a világ első képzőművésznője? Az öt világrész képzőművésznőinek Párizsban és New-Yorkban megrendezendő nagy versenyéről érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Délibáb egy száma 20 fill.

Jégsír Mount Ewerest csúcán. Sir Eric Shipton angol kutató a Mount-Ewerest-re vezetett expedíciót. 21,000 láb magasságban a tenger színe felett, behavazott sátorral és a hó alatt holttestre bukkant. Kiderült, hogy Wilson holttestét találták meg, ő egyedül akarta megmérni a hegyóriást, de utközben megfagyott. Megtalálták naplóját is. Ami a naplóban van, arról közöl érdekes cikket Tolnai Világlapja, amely még az angol koronázás előkészületeiről a halál erejéről s Bayard lovag exhumálásáról közöl érdekes tudósításokat. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül, még nagyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja ára 20 fillér.

PILLANATFELVÉTEL

Kohn büszkén mutogatja fényképét a kávéházban:

— Lám, így festek én a lovon!

— Pillanatképfelvétel ez? — kérdi Weisz.

— Miért pillanatképfelvétel?

— Hát csak azért, mert a képen még rajta vagy a lovon.

A 38. Magyar Kir. Osztálysorsjáték április 10-én kezdődik.

86.000 sorsjegy - 43.000 nyeresemény és 1 jutalom

Jutalom és főnyeresemények készpénzben:

400.000 pengő 300.000 pengő 100.000 pengő stb.

Tekintettel az óriási keresletre, nagyon ajánlatos, hogy az eddigi résztvevők sorsjegyszámukat továbbra is megtartsák, új vevők pedig minél előbb rendeljenek és biztosítsanak maguknak sorsjegyet, fizetni van idő, legkésőbb az április 10-iki húzás előtt.

FONTOS KÉRELEM! Aki a kapott sorsjegyeket — bármely oknál fogva — nem akarja megtartani, szíveskedjék azonnal visszaküldeni, mert a főárusítóknak kárt és kellemtelenséget okoznak, ha azokat nem kapják vissza.

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos árai:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3 ¹ / ₂ pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

A sorsjegymegrendeléseket (akár személyesen, telefonon, vagy levélben) a hivatalos főárusítók gondosan és diszkréten intézik el!

SPORT

Élvezetes sportot ígér a GyTK Mezőturi Máv mérkőzés.

Március 14-én d. u. fél 3 órai kezdettel méri össze erejét a Gy.T.K. a felerősödött, jó játék erőt képviselő Mezőturi Máv csapatával. Az ETK mérkőzés tanúságaiból bizva remélhetjük, hogy a GyTK méltó ellenfele lesz a vasutas csapatnak. Élvezetes szép mérkőzést és minimális gólarányú GyTK győzelmet várunk. Mig Endrődön tar-

talékolva játszott a csapat, vasárnap Nádudvari kivételével, ki súlyos kézsérülést szenvedett Endrődön — komplettül áll ki az együttes.

Ezen első tavaszi, élvezetes szép mérkőzésre a sportpártoló közönség nagyszámú megjelenését várjuk.

Csáky Dániel.

M e g h i v ó

A helybeli gyümölcsstermesztők egyesületének Elnöksége értesíti az igen tisztelt tagokat, hogy az egyesület f. év március hó 14-én (vasárnap) délelőtt a publikáció után, a községeháza kistanácstermében közgyűlést tart, amelyre a tagokat tisztelettel meghívja. Határozatképtelenség esetén március 21-én publikáció után.

T Á R G Y:

1. Ügyvezető, számvizsgálók, pénztáros jelentése.
2. Az 1937 évi költségvetés összeállítása.
3. Vármegyei segély kérés.
4. Számvizsgáló és végrehajtó bizottság választása.
5. Indítványok.

Elnökség.

A Zóinyi utcában lévő Sass-féle 2 szobás lakóház május 1-re haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítás a Kiadóhivatalban.

Hogy lesz a lakásból — otthon. Lakását úgy rendezze be, hogy ne csak az időjárás viszontagságai ellen nyujison menedéket, hanem a testnek tökéletes pihenést, a szívnek és léleknek kedves meleg otthont adjon. Jó tanáccsal és útmutatással szolgál ezen a téren „a butor” című lakásberendezési folyóirat, mely Kaesz Gyula iparművész tanár szerkesztésében s az iparművészgárda leg-

jobbainak közreműködésével, szép képekkel tarkítva tárja elénk hónapról-hónapra a lakásművészet fejlődését. Mindenki számára hozzáférhető, mert évi előfizetési díja csak 8 pengő. Mutatványt szívesen küld a kiadóhivatal. Budapest, VIII. Horánszky utca 8 Tel. 13-60-80.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

M O Z I

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1937. március 14-én
vasárnap 6 és fél 9 órákor

**Paula Wessely
világfilm!**

E p i z ó d szinmű.

FŐSZEREPLŐK:
Paula Wessely, Karl Ludwig Diehl, Otto Fressler, Friedl Czepa.

Megható és művészi értékű film, amelyben egy tisztalelkű leány élete játszódik le. A mai élet, a mai emberek tükre ez a film és elejétől végig roppant lenyűgöző műalkotás.

Épség, erő, egészség
ismeretterjesztő film.

Hangos Magyar Világhíradó!

SZUPERFOSZFÁT

műtrágya állandóan kapható

Péti só előjegyezhető

a WAGNER FATELEPEN

Publikáció

Zamatos minőségű, magas fokú ceglédi fehér, ujbó literenként 40 fillérért kapható Kerekes Károlynál. Ugyanott az 6 bor literje 56 fillér.

Tavaszi cipő ujdonságok megérkeztek, nagy választék, olcsó ár, Tinár Imre cipő üzletében. Endrődön. 1-1

2 szobás lakóházat keresek megvételre, havi 30 P.-ös részletfizetésre. Cím a kiadóhivatalban. 3-1

Olajos Lajos bornagykereskedőnél az elismert jó tisztavidéki bornak literje 44 fillér. 5 liter vételnél 40 fillér. 3-1

Szabó Lajos értesíti a lakosságot, hogy ács és kőműves iparja van, minden e szakmába vágó munkát elvállal, kéri az n. é. közönség szíves pártfogását. Árpád út 15. 3-1

A Gyomai Termelők Szövetkezete vendéglőjében 1 liter zamatos asztali bor 35 fillér (5 liter vételnél). Főüzletében kiszolgáló lányok felvételenek. Szakmabeliek előnyben. 5-3

Julius egyre, vagy korábbi időre, négy esetleg háromszobás és mellékhelyiséges lakást keresek. Közlebbi cím a kiadóhivatalban. 3-3

Zöld Péter értesíti a közönséget, hogy Kossuth Lajos u. 22 szám alatti lakásán szép gyümölcsfa oltványokkal lehet kapni. 3-2

Bocskay-utca 27. szám alatt egy jókarban lévő félház szabadkézből eladó.

Eladó a Horthy Miklós uton egy családi ház 2000 P.-ért.

Eladó 38 magyarhold föld, Görögálláson. nagy teherrel.

Eladó ház a hősök emiékutján 4.500 P.-ért, szép nagy telekkel, a Horthy Miklós uton egy nagy családi ház a piactér közelében 12.000 P.-ért. Érdeklődők forduljanak Izsó Balázs ingatlanforgalmi irodájához.

!OLCSÓBB A BOR! mint a szódavíz!

22 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbó Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcson; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Székely Ferenc kft.
fajbörpincésze
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős ügyvezető: Wallach Mihály.

Dr. Kovács Mária orvosnő „Lengyelországi emlékeim” címen vetített képes előadást tart március hó 17-én este fél 7 órákor a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége Mária utca 10. szám alatti kaszinóhelyiségében.

DATOLYASZŐLŐ

(Afus-Ali)

a csemegeszőlők királya!

Minden igényt kielégítő, közepérésű és bőtermő fajta. Csodás, nagy, lazalürtű és boggyójú kemény husu, kellemes aromájú, jól tartható és szállítható. Magas áron értékesíthető. A jelenkor legértékesebb csemegeszőlője. 20 darab simavessző 6.— P, 15 drb hazai gyökerez 6.— P, 10 drb oltvány Ripartan 6.— P, 10 drb Berlanderin 7.— P. Kérje tanulságos leírásomat s árlapot más fajokról és gyümölcsfaoltványokról.

ZÖLD IGNÁCZ

Sárkeresztúr, (Fejér-megye).

Komoly összeíró ügynököket minden megyében keresek!

Meghívó

A Csudaballai Legeltető Társaság évi rendes közgyűlést 1937. évi március hó 14-én d. u. 2 órákor tartja meg a községeháza tanácstermében, melyre a tagok tisztelettel meghívóvannak.

T Á R G Y:

- 1.) Jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kijelölése.
  - 2.) Multévi közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása és jóváhagyása.
  - 3.) Számvizsgálóbizottság jelentése.
  - 4.) Puszttagazda évi jelentése.
  - 5.) 1937. évi költségvetés megállapítása.
  - 6.) Szénaosztóbizottság megválasztása.
  - 7.) A Bánffy-féle bérlet ismertetése.
  - 8.) Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az Elnöknek beadandók.
- Gyoma, 1937. március 4. é.
Az Elnökség.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe március 5-től március 9-ig a következő bejegyzések történtek:

Született: Kiss Jánosné Csapó Máriának fia, Lajos, ref., Baráth Józsefné K. Kocsis Máriának fia, Sándor, ref., Rafael Piroskának fia, József, rk.

Házasságot nem kötöttek.

Meghaltak: Munkácsi Lajos, 34 éves, ref., Cselei Lászlóné Csökönyi Julianna 67 éves, ref. Szilágyi György 37 éves refl